

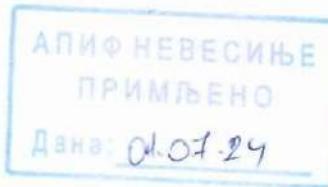


**“REVQUAL” D.O.O.**

REVIZIJA, RAČUNOVODSTVO I KONSULTING

**ЈП "КОМУС" А.Д. НЕВЕСИЊЕ  
НЕВЕСИЊЕ**

**ИЗВJEШТАЈ О РЕВИЗИЈИ  
ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА  
за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године**



Источно Сарајево, 18.06.2024. године



## САДРЖАЈ

	Страна
ИЗЈАВА О НЕЗАВИСНОСТИ И КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	2
ПИСМО ПОТВРДЕ - ИЗЈАВА МЕНАЏМЕНТА.....	3
ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА .....	4-6
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ.....	7-10
Биланс стања.....	7
Биланс успеха.....	8
Биланс токова готовине.....	9
Извештај о промјенама на капиталу.....	10
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ.....	11-29



“REVQUAL” д.о.о.  
РЕВИЗИЈА, РАЧУНОВОДСТВО И КОНСАЛТИНГ

Број: 52/24

Источно Сарајево, 12.6.2024. године

ЈП "КОМУС" А.Д. НЕВЕСИЊЕ  
НЕВЕСИЊЕ

ПРЕДМЕТ: Изјава о независности и компетентности

У вези с ревизијом финансијских извјештаја ЈП „КОМУС“ а.д. Невесиње, за 2023. годину, изјављујемо сљедеће:

- Особље ангажовано на ревизији финансијских извјештаја, ЈП „КОМУС“ а.д. Невесиње, за 2023. годину, поштује Правила независности и квалификација дефинисана у Кодексу етике за професионалне рачуновође;
- Особље ангажовано на ревизији финансијских извјештаја ЈП „КОМУС“ а.д. Невесиње, за 2023. годину, независно је од акционара, власника и компанија везаних за ЈП „КОМУС“ а.д. Невесиње;
- У поступак ревизије финансијских извјештаја ЈП „КОМУС“ а.д. Невесиње, за 2023. годину, укључено је сљедеће особље:
  - Mr Ранко Батинић, овлашћени ревизор,
  - Анкица Крањчевић, менаџер.



ЈП „КОМУС“ а.д. НЕВЕСИЊЕ.  
НЕВЕСИЊЕ

„REVIQUAL“ д.о.о.  
ИСТОЧНО САРАЈЕВО

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ  
за годину која се завршава 31.12.2023.

Управа ЈП „КОМУС“ а.д. Невесиње (у наставку текста: Друштво) је дужна да обезбиједи да финансијски извјештаји Друштва за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године буду састављени у складу са Законом о рачунаводству и ревизији Републике Српске, релевантним Међународним стандардима финансијског извјештавања и Међународним рачуноводственим стандардима, тако да пружају истинит и објективан приказ финансијског стања Друштва, као и његове резултате пословања, промјене у капиталу и новчане токове за наведени период.

Управа процењује да Друштво има одговарајуће ресурсе за наставак пословања те стога, при састављању финансијских извјештаја, приhvата начело временске неограничености пословања.

Одговорност Управе за финансијске извјештаје, обухвата слеђеће:

- избор и досљедну примјену одговарајућих рачуноводствених политика;
- доношење оправданих и разборитих процјена;
- примјену важећих рачуноводствених стандарда, уз објаву за свако материјално значајније одступање и образложение свих материјално значајних одступања у финансијским извјештајима;
- састављање финансијских извјештаја под претпоставком временске неограничености пословања, осим ако претпоставка да ће Друштво наставити пословање није примјерена.

Управа је одговорна за вођење одговарајућих и исправних рачуноводствених евидентија, које с оправданом тачношћу приказују финансијски положај и резултате пословања Друштва.

Такође, Управа је одговорна да финансијски извјештаји буду сачињени у складу с одредбама Закона о рачунаводству и ревизији Републике Српске.

Поред тога, Управа је одговорна за чување имовине Друштва, те за предузимање потребних активности за спречавање и откривање превара и других неправилности.

У знак потврде, финансијске извјештаје су потписала овлашћена лица, и то:

- Миленко Зиројевић, в.д. директор Друштва, и
- Бојана Ђурасовић, сертиковани рачуновођа

Невесиње, 27.2.2024. године





## ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "КОМУС" А.Д. НЕВЕСИЊЕ НАДЗОРНОМ ОДБОРУ И СКУПШТИНИ АКЦИОНАРА

### ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

#### *Мишљење*

Извршили смо ревизију приложених финансијских извјештаја ЈП „КОМУС“ а.д. Невесиње (у даљем тексту: Друштво) који обухватају Биланс стања, са стањем на дан 31. децембра 2023. године, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама на капиталу и Биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и Напомене које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извјештаје.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји приказују **истинито и објективно**, по свим материјално значајним питањима, финансијско стање Друштва, на дан 31. децембра 2023. године, резултате његовог пословања и новчане токове за годину која се завршава на тај дан, у складу с рачуноводственим прописима Републике Српске.

#### *Основ за мишљење*

Ревизију смо извршили у складу с Међународним стандардима ревизије. Наше одговорности у складу с тим стандардима детаљније су описане у одјељку извјештаја који је насловљен *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја*. Ми смо независни у односу на Друштво у складу с Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (IESBA Кодекс), заједно с другим етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја у Републици Српској.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за изражавање нашег мишљења.

#### *Кључна питања ревизије*

Кључна ревизијска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања су разматрана у контексту ревизије финансијских извјештаја у целини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

#### *Одговорност руководства за финансијске извјештаје*

Руководство Друштва је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у складу с Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

(наставља се)

(наставак)

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале усљед криминалне радње или грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја, руководство је одговорно за процјену способности Друштва да настави пословање по начелу сталности и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

### *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја*

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке и да издамо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, коју извршимо у складу с Међународним стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе, кад они постоје. Погрешни искази могу настати као посљедица криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима ревизије, ми примјењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам, током ревизије. Исто тако, ми:

- Идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и извршавамо ревизијске поступке који одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и адекватни да обезбиједе основу за наше мишљење.
- Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале усљед грешке, зато што криминална радња може да укључи тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заobilажење интерне контроле.
- Разматрамо интерне контроле које су релевантне за ревизију, ради осмишљавања ревизијских поступака који су адекватни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефективности интерних контрола Друштва.
- Оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена и са њима повезаних објелодањивања извршених од стране руководства.
- Доносимо закључке о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјално значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави пословање у складу с начелом сталности. Уколико закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, дужни смо да у свом извјештају скренемо пажњу на повезана објелodaњivaњa u финансијским извјештајима или, ако таква објелodaњivaњa nisu адекватна, модификујемо наше мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извјештаја ревизора.

(наставља се)

(наставак)

- Међутим, будући догађаји или услови могу проузроковати да Друштво престане да послује у складу с начелом сталности.
- Вршимо процјену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извјештаја, укључујући објелодањивања, и да ли су у финансијским извјештајима приказане основне трансакције и догађаји на начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између остalog, планирани обим и вријеме ревизије, и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке у систему интерних контрола које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтјевима у погледу независности и да ћemo их обавијестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мјерама заштите.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији финансијских извјештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извјештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно објелodaњивањe о том питању или када, у изузетно ријетким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извјештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне посљедице буду веће него користи од такве комуникације.

### *Остале информације*

Руководство Друштва је одговорно за остале информације. Остале информације садрже информације укључене у годишњи извјештај, али не укључују годишње финансијске извјештаје и наш ревизорски извјештај.

Наше мишљење о финансијским извјештајима не обухвата остале информације и ми не изражавамо било који облик закључка с изражавањем увјерења о њима.

У вези са нашом ревизијом финансијских извјештаја, наша је одговорност прочитати остале информације и у провођењу тога, размотрити јесу ли остале информације значајно противријечне финансијским извјештајима или нашим сазнањима стеченим у ревизији или се другачије чини да су значајно погрешно приказане. Ако, на основу посла који смо обавили, закључимо да постоји значајан погрешан исказ тих осталих информација, од нас се захтијева да објавимо ту чињеницу. У том смислу ми немамо ништа за објавити.

### *Остале питања*

Партнер у ангажовању на ревизији чији је резултат рада овај извјештај је Ранко Батинић.

Источно Сарајево, 18.06.204. године

„REVIQUAL“ д.о.о.  
Источно Сарајево  
Спасовданска бр. 47

ДИРЕКТОР  
*Драган Ђорђевић*  
Анкица Крањчевић



ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР  
*Ранко Батинић*  
Мр Ранко Батинић

**I. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ****БИЛАНС СТАЊА**  
**на дан 31. децембра 2023. године**

ПОЗИЦИЈА	Напомена	Износ у КМ	
		31.12.2023.	31.12.2022.
<b>АКТИВА</b>			
Стална средства – укупно	1	165.535	145.010
Нематеријална средства		0	0
Некретнине, постројења и опрема	2	165.535	145.010
Биолошка средства		0	0
Остале дугорочна средства и разграничења		0	0
Текућа средства – укупно		298.764	285.138
Залихе		0	0
Дати аванси		0	0
Краткорочна потраживања	6	155.555	69.246
Краткорочни пласмани		0	0
Готовина	10	143.209	210.975
Порез на додату вриједност		0	2.326
Краткорочна разграничења		0	2.591
<b>БИЛАНСНА АКТИВА</b>		464.299	430.148
<b>ВАНБИЛАНСНА АКТИВА</b>		0	0
<b>ПАСИВА</b>			
Капитал – укупно	11	338.263	318.159
Основни капитал	12	193.926	193.926
Законске резерве		4.603	4.020
Статутарне резерве		1.989	1.989
Ревалоризационе резерве		242	241
Нераспоређена добит	13	137.503	117.983
Губитак		0	0
<b>Дугорочне обавезе</b>		0	0
<b>Дугорочни кредити</b>		0	0
<b>Краткорочне обавезе – укупно</b>	14	126.036	111.989
<i>Краткорочне финансијске обавезе</i>		0	0
<i>Обавезе из пословања</i>	15	8.751	7.974
<i>Обавезе за плате и накнаде плате</i>	16	46.180	38.319
<i>Остале обавезе</i>	17	600	0
<i>Порез на додату вриједност</i>	18	6.914	6.765
<i>Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине</i>	19	768	3.673
<i>Обавезе за порез на добит</i>	20	975	2.636
<i>Краткорочна разграничења</i>	21	61.848	0
<i>Краткорочна резервисања</i>		0	52.622
<b>БИЛАНСНА ПАСИВА</b>		464.299	430.148
<b>ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА</b>		0	0

Невесиње, 27.02.2024.



**БИЛАНС УСПЈЕХА**  
**за период од 01.01.2023. до 31.12.2023 годину**

<b>ПОЗИЦИЈА</b>	Напомена	<b>Износ у КМ</b>	
		I-XII 2023.	I-XII 2022.
<b>Пословни приходи – укупно</b>	22	<b>695.298</b>	<b>595.946</b>
Приходи од продаје робе		0	0
Приходи од пружених услуга	22	648.817	516.540
Остали пословни приходи	22	46.481	79.406
<b>Пословни расходи – укупно</b>	23	<b>694.999</b>	<b>583.319</b>
Набавна вриједност продате робе		0	0
Трошкови материјала	24	13.250	9.990
Трошкови горива и енергије	25	54.916	42.747
Трошкови плата и накнада плата	26	577.609	465.732
Трошкови производних услуга	27	20.851	22.542
Трошкови амортизације и резервисања	28	13.979	31.988
Нематеријални трошкови	29	12.668	8.988
Трошкови пореза	30	1.149	985
Трошкови доприноса	30	577	347
<b>ПОСЛОВНИ ДОБИТАК</b>		<b>299</b>	<b>12.627</b>
<b>ПОСЛОВНИ ГУБИТАК</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ</b>	31	<b>8.738</b>	<b>0</b>
<b>ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ</b>		<b>0</b>	<b>12.627</b>
<b>ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ</b>		<b>8.439</b>	<b>0</b>
<b>ОСТАЛИ ПРИХОДИ</b>		<b>27.306</b>	<b>0</b>
<b>ОСТАЛИ РАСХОДИ</b>	32	<b>14.926</b>	<b>897</b>
<b>ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА</b>		<b>12.380</b>	<b>0</b>
<b>ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА</b>		<b>0</b>	<b>897</b>
<b>ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВ. ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА</b>		<b>17.133</b>	<b>4.370</b>
<b>УКУПНИ ПРИХОДИ</b>		<b>739.737</b>	<b>600.316</b>
<b>УКУПНИ РАСХОДИ</b>		<b>718.663</b>	<b>584.216</b>
<b>Добитак прије опорезивања</b>		<b>21.074</b>	<b>16.100</b>
<b>Губитак прије опорезивања</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
Порески расходи периода		975	2.225
Одложени порески приходи периода		0	0
<b>Нето добитак текуће године</b>		<b>20.099</b>	<b>13.875</b>
<b>Нето губитак текуће године</b>		<b>0</b>	<b>0</b>

Невесиње, 27.02.2024.



**БИЛАНС ТОКОВА ГТОВИНЕ  
за период од 01.01.2023. до 31.12.2023.**

<b>О П И С</b>	Напомена	<b>Износ у КМ</b>	
		<b>2023.</b>	<b>2022.</b>
<b>ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ</b>			
<b>I ПРИЛИВИ ГТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ</b>	34	<b>716.156</b>	<b>595.946</b>
Приливи од купаца и примљени аванси		660.027	516.540
Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.		46.481	58.000
Остали приливи из пословних активности		9.648	21.406
<b>II ОДЛИВИ ГТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ</b>	35	<b>789.122</b>	<b>563.975</b>
Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси		149.191	143.515
Одливи по основу плаћених камата		8.738	0
Одливи по основу исплата зарада, накн. зарада и ост. лич. расх.		555.334	418.328
Одливи по основу пореза на добит		2.225	2.132
Остали одливи из пословних активности		73634	0
<b>Нето прилив готовине из пословних активности</b>		<b>0</b>	<b>31.971</b>
<b>Нето одлив готовине из пословних активности</b>		<b>72.634</b>	<b>0</b>
<b>ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА</b>			
<b>I ПРИЛИВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА</b>	36	<b>5.200</b>	<b>0</b>
Приливи по основу краткорочних финансијских пласмана		0	0
Приливи по основу продаје нематеријалних средстава, некретнина, постројења, опреме		5.200	0
Приливи по основу камата		0	0
<b>II ОДЛИВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА</b>	37	<b>0</b>	<b>0</b>
Одливи по основу купов. нематер. улагања и дуготр. имовине		0	0
<b>Нето прилив готовине из активности инвестирања</b>		<b>5.200</b>	<b>0</b>
<b>Нето одлив готовине из активности инвестирања</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА</b>			
<b>I ПРИЛИВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВН. ФИНАНСИРАЊА</b>	38	<b>0</b>	<b>0</b>
Прилив по основу дугорочних кредита		0	0
Прилив по основу краткорочних кредита		0	0
<b>II ОДЛИВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВН. ФИНАНСИРАЊА</b>	38	<b>0</b>	<b>0</b>
Одливи по основу осталих дугорочних кредита		0	0
Одливи по основу краткорочних кредита		0	0
Одливи по основу исплаћених дивиденди		0	0
<b>Нето прилив готовине из активности финансирања</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Нето одлив готовине из активности финансирања</b>		<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Укупни приливи готовине</b>		<b>721.356</b>	<b>595.946</b>
<b>Укупни одливи готовине</b>		<b>789.122</b>	<b>563.975</b>
<b>Нето прилив готовине</b>		<b>0</b>	<b>31.971</b>
<b>Нето одлив готовине</b>		<b>67.766</b>	<b>0</b>
<b>ГТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА</b>		<b>210.975</b>	<b>179.004</b>
<b>ГТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА</b>		<b>143.209</b>	<b>210.975</b>

Невесиње, 27.02.2024.



**ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ**  
**за период од 01.01.2023. до 31.12.2023.**

<b>ОПИС</b>	<b>Акцијски капитал</b>	<b>Законске и остале резерве</b>	<b>Ревалори- зационе резерве</b>	<b>Нераспо- ређена добрт</b>	<b>УКУПНО</b>
					<b>1</b>
	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>
<b>Стање на дан 31.12.2021/01.01.2022.</b>	<b>193.926</b>	<b>6.009</b>	<b>241</b>	<b>104.108</b>	<b>304.284</b>
Ефекти промјене у рачуноводственим политикама	0	0	0	0	0
Ефекти исправке грешака	0	0	0	0	0
<b>Поново исказано стање на дан 01.01.2022. године</b>	<b>193.926</b>	<b>6.009</b>	<b>241</b>	<b>104.108</b>	<b>304.284</b>
Добитак/губитак за годину	0	0	0	13.875	13.875
Остали укупан добитак/губитак	0	0	0	0	0
Укупна добит/губитак	0	0	0	0	0
Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	0	0	0	0	0
Објављене дивиденде	0	0	0	0	0
Други облици расподјеле добитка и покриће губитка	0	0	0	0	0
Остале промјене	0	0	0	0	0
<b>Стање на дан 31.12.2022/01.01.2023.</b>	<b>193.926</b>	<b>6.009</b>	<b>241</b>	<b>117.983</b>	<b>318.159</b>
Ефекти промјене у рачуноводственим политикама	0	0	0	0	0
Ефекти исправке грешака	0	0	0	0	0
<b>Поново исказано стање на дан 01.01.2023. године</b>	<b>193.926</b>	<b>6.009</b>	<b>241</b>	<b>117.983</b>	<b>318.159</b>
Добитак/губитак за годину	0	0	0	20.099	20.099
Остали укупан добитак/губитак	0				
Укупна добит/губитак	0	0	0	20.099	20.099
Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	0	0	0	0	0
Објављене дивиденде	0	0	0	0	0
Други облици расподјеле добитка и покриће губитка	0	583	0	-583	0
Остале промјене	0	0	1	3	4
<b>Стање на дан 31.12.2023. године</b>	<b>193.926</b>	<b>6.592</b>	<b>242</b>	<b>137.502</b>	<b>338.263</b>

Невесиње, 27.02.2024.



**Напомене у наставку чине саставни дио ових финансијских извјештаја.**

## 1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

### 1. Општи подаци

Назив	ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „КОМУС“ А.Д. НЕВЕСИЊЕ
Скраћени назив	ЈП „КОМУС“ А.Д. Невесиње
Сједиште	88280 Невесиње
Адреса	Обрена Ивковића бб
Број рјешења о регистрацији	062-0-РЕГ-21-000130, Окружни привредни суд Требиње
МБС	62-02-0015-12 (стари број РУ-1-1487-00)
Матични број	01940350
Шифра дјелатности	38.11
Основна дјелатност	Прикупљање неопасног отпада
ЈИБ	4401398000004
ПИБ	401398000004
Облик организовања	Акционарско друштво – 03
Органи Друштва	Скупштина, Надзорни одбор и Управа
Лице овлашћено за заступање	Миленко Зиројевић, в.д. директор
Телефон/факс	00(+) 387 59 602 059; 602 923
Е-маил	nevesinjskikomus@gmail.com
Web sajt	-
Број запослених	33 (по основу стања на крају мјесеца)

### 2. Разврставање правног лица

Друштво је, у складу с одредбама члана 5 Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, а на основу података исказаних у финансијским извјештајима за 2023. годину, разврстано у **мала правна лица** – Обавјештење о разврставању, од 27.02.2024. године.

### 3. Унутрашња организација

Ради успјешног остваривања мисије и основних пословних циљева Друштва, а у складу с чланом 19 Статута Друштва, од 12.04.2021. године и одредбама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака Друштва, од 27.05.2021. године, у оквиру Друштва организоване су четири службе, и то:

- Служба администрације (рачуноводствено-финансијски послови, општи и правни послови),
- Служба градска чистоћа,
- Служба погребних услуга, и
- Служба паркинг сервиса.

### 4. Органи Друштва

#### *Надзорни одбор*

На дан сачињавања финансијских извјештаја (31.12.2023. године), чланови Надзорног одбора су:

1. Mr Маја Буха, предсједник,
2. Миодраг Граховац, инжењер машинства, члан
3. Бранислав Пудар, управни правник, члан.

## Управа Друштва

На дан сачињавања финансијских извјештаја (31.12.2023. године), директор Друштве је Миленко Зиројевић.

## 5. Организација рачуноводства

Рачуноводство је организовано у оквиру Службе општих послова, а у оквиру Рачуноводства систематизована су четири радна мјеста, на којима су ангажовани радници са одговарајућом стручном спремом и потребним радним искуством.

Пословне књиге се воде по систему двојног књиговодства, и то тако да омогућавају контролу исправности књижења, чувања и коришћења података, као и увид у хронологију извршених књижења и сагледавање свих промјена на рачунима главне књиге и помоћних књига.

Књижење пословних промјена на имовини, капиталу и обавезама, као и расходима и приходима, те резултату пословања, врши се на основу вјеродостојних књиговодствених исправа.

Финансијско књиговодство одвија се преко књиговодствених програма за обраду података и обухвата све битне елементе за аналитичко и синтетичко сагледавање пословних промјена.

На основу Уговора о пружању књиговодствених услуга, број 01/68/23, од 03.01.2023. године, који је Друштво закључило с Књиговодственом агенцијом „КОНТО“ Невесиње, финансијске извјештаје за 2023. годину је сачинила и потписала Бојана Ђурасовић, сертификован рачуновођа из Невесиња – Лиценца бр. CP-1264/24.

## 6. Одговорност за финансијске извјештаје

За израду и презентацију финансијских извјештаја одговорни су:

- Миленко Зиројевић, в.д. директора Друштва, и
- Бојана Ђурасовић, сертификован рачуновођа.

## 7. Интерна контрола

Интерна контрола није организована као посебан организациони дио и одвија се у складу с неопходним упутствима и процедурима, као и аутоконтролом према описима радних мјеста.

## 8. Контрола од стране екстерних органа

У 2023. години није вршена контрола примјене рачуноводствених и пореских прописа у пословању Друштва од стране инспекцијских органа.

## II. ОКВИР ЗА ПРИПРЕМУ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Финансијски извјештаји Друштва за 2023. годину су састављени у складу с одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 78/20), релевантним подзаконским актима, уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (МРС) и Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ), који су били у примјени на дан 31.12.2023. године.

При састављању финансијских извјештаја, Друштво се придржавало и следећих начела:

- Објављивање информација о испуњености претпоставке сталности пословања;
- Објављивање информација о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама;
- Објављивање информација о управљању финансијским ризицима.

Поред наведених рачуноводствених стандарда и рачуноводствених начела, код састављања презентованих финансијских извјештаја коришћени су и прописи из области фискалне политike, Закона о привредним друштвима, Закона о девизном пословању, Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем, Закона о порезу на добит и други законски прописи који су били на снази у моменту када је пословна промјена настала, односно када је евидентирана.

**Информација о сталности пословања:** Полазећи од основне дјелатности Друштва и ресурса (кадровских, материјалних и финансијских) којима Друштво располаже, те пословних циљева који су прецизно дефинисани Планом пословања за 2024. годину, мишљења смо да не постоји материјално значајна неизвјесност у вези с догађајима или условима који, појединачно или заједно, могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави пословање по начелу сталности.

Сходно наведеном, финансијски извјештаји за 2023. годину су састављени у складу с концептом наставка пословања, који подразумијева да ће Друштво наставити с пословањем у неограниченом периоду.

**Информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама:** Друштво нема судских спорова који би могли заначајно утицати на финансијске извјештаје за 2023. годину.

**Информација о управљању финансијским ризицима:** Управа Друштва, у циљу што адекватнијег управљања финансијским ризицима, анализира све факторе који могу утицати на: тржишни ризик, кредитни ризик, ризик ликвидности, оперативни ризик, правно-регулаторни ризик, пословни ризик и стратегијски ризик. У поступку процјене ризика и њихове прихватљивости, а на основу актеуелних и очекivаних економских, политичких и других релевантних догађаја, Управа Друштва доноси одговарајуће пословне одлуке којима утиче на максимално смањење наведених ризика.

Управа Друштва посебну пажњу посвећује анализи ризика ликвидности који подразумијева ризик да Друштво неће бити у могућности да финансира средства одговарајућим изворима финансирања са становишта рокова и ризик немогућности да се средство реализује по разумној цијени у одговарајућем временском оквиру.

У 2023. години није било значајних промјена у изложености Друштва финансијским ризицима, нити у начину на који Друштво управља тим ризицима.

**Валута извјештавања:** Финансијски извјештаји Друштва изражени су у конвертибилним маркама (КМ). Важећи курс КМ, на дан 31.12.2023. године, је 1,95583 КМ за 1 евро.

## Попис имовине и обавеза

Посебан основ за израду и презентацију финансијских извјештаја за 2023. годину, био је Извјештај Комисије за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године. Надзорни одбор је разматрао Извјештај о извршеном попису и на основу приједлога комисије за попис донио Одлуку о искњижавању број НО-10-3/24, од 17.01.2024. године. Такође, на приједлог Комисије за попис, директор Друштва је донио Одлуку о отпису број 01-45/24, од 16.02.2024. године.

### **III. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ**

Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, мјерење и процјењивање средстава, обавеза, прихода и расхода предузећа.

#### **1. Основна средства**

Некретнина, постројење и опрема признају се као средство:

- (а) када је вјероватно да ће будуће економске користи по основу тог средства притицати у предузеће,
- и (б) када набавна вриједност или цијена коштања тог средства може поуздано да се измјери.

Основна средства Друштва, на дан билансирања, чине: Грађевински објекти, теретна моторна возила, путничко возило, канцеларијски намјештај и друга опрема за обављање основне дјелатности Друштва.

Почетно мјерење некретнине, постројења и опреме који испуњавају услове за признавање за средство врши се по набавној вредности или по цијени коштања.

Накнадни издатак за некретнину, постројење и опрему признаје се као средство само када се тим издатком побољшава стање средства изнад његовог првобитно процјењеног стандардног учинка.

Издатак за поправке и одржавање некретнина, постројења и опреме настаје ради обнављања или одржавања будућих економских користи које предузеће може да очекује од првобитно процјењеног стандардног учинка тог средства. Као такав, он се обично признаје као расход у тренутку када настане. На пример, трошкови сервисирања или ремонта постројења и опреме обично представљају расход, јер се њима обнавља, а не повећава, првобитно процјењени стандардни учинак.

Након почетног признавања, некретнина, постројење и опрема исказују се по набавној вредности или по цијени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

Основицу за амортизацију некретнина, постојења и опреме чини набавна вриједност или цијена коштања по одбитку преостале вриједности средстава. Ако је преостала вриједност средстава беззначајна, сматра се да је једнака нули, а када је значајна, преостала вриједност се процјењује на дан стицања и не повећава се накнадно због промјене цијена.

Некретнине, постројења и опрема отписују се на терет расхода путем амортизације. Износ некретнине, постројења и опреме који подлеже амортизацији, отписује се систематски током њиховог корисног века трајања применом пропорционалних стопа амортизације, које се утврђују путем следећег обрасца:

Стопа амортизације = 100/корисни вијек трајања средстава.

За некретнине, постројења, опрему, остала основна средства и нематеријална улагања користе се следећи корисни вијек трајања и стопе амортизације:

Опис	Корисни вијек трајања (у годинама)	Стопа амортизације (у %)
<b>ОПРЕМА</b>		
Намјештај	3 - 10	10-33,33 %
Канцеларијска опрема	4 – 10	10-25 %
Путничка моторна возила, возила на моторни погон и приклучни уређаји	5 – 8	12,5-20 %
Рачунарска опрема, телекомуникациона опрема	3 – 5	20-33,33 %
<b>НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА</b>		
Софтвер, лиценце и остала права	**	**
Остала нематеријална имовина која нема одредив корисни вијек	10	10 %
**у зависности од периода на који је уговорена лиценца за право коришћења софтвера и других права и осталих релевантних фактора (попут очекivanе употребе, техничке и технолошке и друге застарјелости, итд.)		

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након **отуђења** или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

## 2. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања се класификују у финансијским извјештајима као:

- потраживања од купаца,
- остала потраживања,
- плаћања унапријед (дати аванси).

Потраживања од купаца (правних и физичких лица) су потраживања по основу продаје роба и услуга за које се очекује да ће бити наплаћени у року од 12 мјесеци од дана признавања.

Потраживања од купаца се иницијално признају по фактурној вриједности.

На дан биланса, Друштво процјењује свако појединачно потраживање, у складу с МСФИ 9 – Финансијски инструменти, како би се утврдило да ли постоји објективан доказ да је вриједност потраживања умањена.

Накнадно, на дан биланса, ова потраживања се вреднују у висини очекиваног наплативог износа који је једнак иницијалној вриједности умањеној за накнадно одобрене попусте, извшене наплате и процјењене губитке по основу обезвређивања и ненаплативости.

Директни отпис потраживања се врши на основу вјеродостојне документације (коначна судска пресуда, ликвидација дужника, вансудско поравнање, застарјела потраживања и сл.).

Индиректни отпис терети расходе периода преко исправке вриједности потраживања од купаца код којих је утвђено да су обезвређена и да је од рока за наплату потраживања прошло најмање година дана.

### **3. Залихе**

Залихе материјала, резервних дијелова, инвентара и робе процјењују се по набавној вриједности, која обухвата фактурну вриједност добављача и зависне трошкове набавке.  
У случају смањења употребне вриједности залиха за износ стварно насталог и документованог смањења вриједности врши се отпис залиха на терет расхода.

Алат и ситан инвентар инвентар се индиректно отписују 100% у моменту стављања у употребу.

Наведена имовина се престаје признавати у пословним књигама њеним расходовањем, у ком случају се затварају рачуни наведене имовине у употреби и исправка вриједности имовине у употреби.

### **4. Готовински еквиваленти и готовина**

Стање новчаних средстава у билансу стања се приказује у износу који је сравњен с изводом из банке на датум извјештавања.

### **5. Активна временска разграничења**

Активна временска разграничења обухватају унапријед плаћене односно фактурисане трошкове и приходе текућег периода који нису могли бити фактурисани а за које су настали трошкови у текућем периоду.

### **6. Капитал**

Капитал обухвата: основни капитал, емисиону премију, резервни капитал (законске и статутарне резерве), ревалоризационе резерве и нераспоређени нето добитак ранијих или текуће године.

Губитак из ранијих година и текуће године је исправка вриједности капитала.

Капитал и губитак уносе се у биланс у висини номиналне књиговодствене вриједности.

### **7. Обавезе**

Дугорочне и краткорочне обавезе проистекле из финансијских и пословних трансакција процјењују се по номиналној вриједности. Обавезе у страној валути процјењују се по средњем курсу стране валуте на дан биланса. Управа Друштва, једном годишње, врши усаглашавање обавеза и процјену реалности њиховог исказивања.

Застарјеле обавезе укидају се у корист прихода.

### **8. Приходи**

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности предузећа и добитке. Приходи од уобичајених активности су приходи од услуга прикупљања неопасног отпада, услуга паркинга и сл.

Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности предузећа. Добици представљају повећања економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, нереализоване добитке (нпр. добици по основу продаје нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме).

Добици се обично приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

## 9. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности предузећа и губитке. Трошкови који проистичу из уобичајених активности друштва укључују расходе директног материјала и робе и друге пословне расходе (трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси правног лица независни од резултата, бруто плате и остали лични расходи), независно од момента плаћања.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности друштва. Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода.

Губици укључују, на пример, оне који су последица катастрофа, као што су пожар и поплава, али и оне који су произашли из продаје дугорочних средстава. Дефиниција расхода, такође, укључује нереализоване губитке (нпр. губици по основу продаје нематеријалних средстава, неректнине, постројења и опреме).

Када се губици признају у билансу успеха, приказују се посебно, због тога што је сазнање о њима корисно при доношењу економских одлука.

Губици се обично приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће приходе.

## IV. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

### 1. Исправка вриједности потраживања и краткорочних пласмана

Друштво врши обезврјеђење сумњивих потраживања од купца и других дужника на основу процијењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У прошлени одговарајућег износа губитка од обезврјеђења за сумњива потраживања, Друштво се ослања на старост потраживања, раније искуство с отписом, бонитет купца и промјене у условима плаћања.

### 2. Амортизација и стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском вијеку неректнине, постројења, опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Друштво процјењује економски вијек трајања средстава на основу тренутних предвиђања.

Усљед значаја сталних средстава у укупној активи Друштва, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Друштва, као и на резултате његовог пословања.

### 3. Фер вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

Управа Друштва врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши процјена фер вриједности.

## V. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

### НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС СТАЊА

#### Напомена 1: Стална средства (АОП 001)

Стална средства Друштва, у износу 165.535 КМ, чине: грађевински објекти, опрема и улагања на туђим некретнинама.

#### Напомена 2: Некретнине, постројења и опрема (АОП 008)

Подаци о набавној, отписаној и садашњој вриједности сталне имовине презентовани су у следећем табеларном прегледу:

ОПИС	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Улагања на туђим некрет.	Укупно
<b>НАБАВНА ВРИЈЕДНОСТ</b>				
<b>Стање на дан 01.01.2022.</b>	<b>68.166</b>	<b>186.801</b>	<b>11.980</b>	<b>266.947</b>
Набавке у току 2022.	0	25.967	0	25.967
Продаја у току 2022.	0	0	0	0
Расходовано у току 2022.	0	0	0	0
Активирано	0	0	0	0
<b>Стање на дан 31.12.2022.</b>	<b>68.166</b>	<b>212.768</b>	<b>11.980</b>	<b>292.914</b>
<b>Стање на дан 01.01.2023.</b>	<b>68.166</b>	<b>212.768</b>	<b>11.980</b>	<b>292.914</b>
Набавке у току 2023.	0	43.504	0	43.504
Продаја у току 2023.	0	12.000	0	12.000
Расходовано у току 2023.	0	1.651	0	1.651
Активирано	0	0	0	0
<b>Стање на дан 31.12.2023.</b>	<b>68.166</b>	<b>242.621</b>	<b>11.980</b>	<b>322.767</b>
<b>ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ</b>				
<b>Стање на дан 01.01.2022.</b>	<b>26.844</b>	<b>88.714</b>	<b>839</b>	<b>116.397</b>
Амортизација за 2022.	5.805	25.343	359	31.507
Отуђење у 2022.	0	0	0	0
<b>Стање на дан 31.12.2022.</b>	<b>32.649</b>	<b>114.057</b>	<b>1.198</b>	<b>147.904</b>
<b>Стање на дан 01.01.2023.</b>	<b>32.649</b>	<b>114.057</b>	<b>1.198</b>	<b>147.904</b>
Амортизација за 2023.	1.113	12.507	359	13.979
Исправка вриједности у отуђењ. о.с.	0	4.651	0	4.651
<b>Стање на дан 31.12.2023.</b>	<b>33.762</b>	<b>121.913</b>	<b>1.557</b>	<b>157.232</b>
<b>САДАШЊА ВРИЈЕДНОСТ</b>				
<b>31.12.2022. године</b>	<b>35.517</b>	<b>98.711</b>	<b>10.782</b>	<b>145.010</b>
<b>31.12.2023. године</b>	<b>34.404</b>	<b>120.708</b>	<b>10.423</b>	<b>165.535</b>

#### Напомена 3: Грађевински објекти (АОП 010)

У току 2023. године није било промјене у набавној вриједности грађевинских објеката, а књиговодствена вриједност, по основу обрачунате амортизације, је смањена за 1.113 КМ.

Степен отписа грађевинских објеката, на дан билансирања, је 49,53%.

**Напомена 4: Постројења и опрема (АОП 011)**

У извјештајном периоду је повећана набавна вриједност опреме за 43.504 КМ. Наведено повећање је евидентирано на основу набавке:

- два теретна возила,	42.119 КМ
- остала опрема (компресор, вап и др.),	1.385 КМ

Степен отписа опреме, на дан билансирања, је 50,25%.

**Напомена 5: Улагања на туђим средствима, постројењима и опремом (АОП 013)**

На овој билансној позицији исказана је нето вриједност улагања у простор за одлагање кабастог отпада у износу 10.423 КМ, који није у власништву Друштва.

**Напомена 6: Краткорочна потраживања (АОП 045)**

Ред. број		31.12.2023.			Стање 31.12.2022. (нето)	Индекс (4:5)
		Бруто	Исправ. вријед.	Нето		
1	2	3	4	5	6	
1	Купца – повезана правна лица	0	0	0	0	0
2	Купци у земљи	126.326	0	126.326	65.061	194
3	Купци у иностранству	0	0	0	0	0
4	Остале краткорочна потраживања	27.189	0	27.189	4.065	669
5	Потраживања за више плаћен порез на добит	2.040	0	2.040	120	17
	<b>Укупно</b>	<b>155.555</b>	<b>0</b>	<b>155.555</b>	<b>69.246</b>	<b>225</b>

**Напомена 7: Купци у земљи (АОП 047)**

Ред. број		Купци – прав. лица	Купци - грађани	Укупно
1	<b>Стање: 01.01.2023. године</b>	<b>46.366</b>	<b>18.695</b>	<b>65.061</b>
2	Повећање	58.328	2937	61.265
3	Смањење	0	0	0
	<b>Стање: 31.12.2023. (1 +2- 3)</b>	<b>104.694</b>	<b>21.632</b>	<b>126.326</b>

Износ потраживања од купца одговара стању исказаном у књиговодственој евиденцији. Друштво је извршило усаглашавање највећег дијела салда купца – правних лица, путем обрасца ИОС, са стањем на дан 31.12.2023. године.

У сљедећем табеларном прегледу презентовани су подаци о потраживањима од купца с аспектом рочности:

Ред. број	Опис	До 12 мјесеци	Од 12 до 36 месеци	Преко 36 мјесеци	Укупно
1	Купци – правна лица	78.897	25.797	0	104.694
2	Купци – физичка лица	21.632	0	0	21.632
	<b>Укупно</b>	<b>100.529</b>	<b>25.797</b>	<b>0</b>	<b>126.326</b>

На основу података презентованих у овој табели, може се констатовати да се дио потрживања од купца – правних лица, у износу 25.797 КМ, односи на потраживања старија од годину дана.

Управа Друштва је мишљења да ће та потраживања бити наплаћена у 2024. години, због чега није извршена исправка њихове вриједности.

У следећој табели, презентовани су подаци о промету и салду десет купаца:

Ред. број	Шифра	Назив купца	Промет		Салдо
			Дугује	Потражује	
1	08	Општина Невесиње	15.705	13.775	1.930
2	33	ОШ „Ристо Пророковић“ Невесиње	17.779	10.303	7.476
3	63	СШЦ „Алекса Шантић“	13764	12.694	1.070
4	64	ЈЗУ Општа болница Невесиње	10.098	3.000	7.098
5	69	„Невесиње путеви“ а.д. Невесиње	3.562	2.458	1.104
6	76	Музичка основна школа Невесиње	2.387	1.053	1.334
7	100	Градска чистоћа	5.499	1.989	3.510
8	160	Фонд комуналних дјелатности	208.597	175.727	32.870
9	170	„Гранд промет“ д.о.о. Невесиње	5.979	3.004	2.975
10	392	„Еко сервис“ д.о.о. Невесиње	2.967	0	2.967
<b>Укупно</b>			<b>286.337</b>	<b>224.003</b>	<b>62.334</b>

#### Напомена 8: Остале краткорочна потраживања (АОП 050)

На овој билансној позицији исказан је износ 27.189 КМ, а односи се на потраживања од:

- радника по основу исплаћених аконтација, 970 КМ
- државних институција, 26.219 КМ

Потраживања од државних институција, у износу 26.219 КМ, односе се на потраживања од: Фонда за здравствену заштиту (рефундаџа накнаде плата за вријеме боловања), Завода за запошљавање (рефундаџа накнаде плата за рад приправника), и Општине Невесиње.

#### Напомена 9: Потраживања за више плаћен порез на добит (АОП 051)

На овој билансној позицији исказан је износ 2.040 КМ. Наведени износ је евидентиран на основу акотативних уплате пореза на добит за 2023. годину

#### Напомена 10: Готовински еквиваленти и готовина (АОП 061)

Ред. број		1	Стање 31. децембра		Индекс (2:3)
			2023.	2022.	
1	Трансакцијски рачуни		141.772	210.955	67
2	Девизни рачуни		21	21	100
3	Благајна		1.416	2.326	61
<b>Готовински еквиваленти и готовина - укупно</b>			<b>143.209</b>	<b>213.302</b>	<b>67</b>

У сљедећем табеларном прегледу презентовано је стање новчаних средстава на трансакцијским рачунима и у благајни Друштва, на дан 31.12.2023. године.

Ред. број	Назив банке	Извод		Стање
		Број	Датум	
1	НЛБ Банка а.д. Бањалука Филијала Требиње	293	31.12.2023.	79.355,81
2	Adiko Bank а.д. Бањалука Филијала Требиње	268	30.12.2023.	58.172,97
3	Unicredit Bank а.д. Бањалука Филијала Требиње	258	30.12.2023.	4.243,04
<b>4</b>	<b>Новчана средства на трансакцијским рачунима – укупно (1+3)</b>			<b>141.771,82</b>
<b>5</b>	<b>Девизни рачун</b>			<b>20,80</b>
<b>6</b>	<b>Новчана средства у благајни</b>		31.12.2023.	<b>1.416,33</b>
<b>7</b>	<b>Новчана средства на жиро рачунима и у благајни – укупно (4+5+6)</b>			<b>143.208,95</b>

#### Напомена 11: Капитал (АОП 101)

Ред. број		Стање 31. децембра		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	Акцијски капитал	193.926	193.926	100
2	Остали основни капитал	0	0	0
<b>3</b>	<b>Основни капитал – укупно (1+2)</b>	<b>193.926</b>	<b>193.926</b>	<b>100</b>
4	Законске резерве	4.603	4.020	115
5	Статутарне резерве	1.989	1.989	100
<b>6</b>	<b>Резерве – укупно (4+5)</b>	<b>6.592</b>	<b>6.009</b>	<b>110</b>
<b>7</b>	<b>Ревалоризационе резерве</b>	<b>242</b>	<b>241</b>	<b>100</b>
8	Нераспоређена добит ранијих година	117.404	106.330	110
9	Нераспоређена добит текуће године	20.099	11.653	172
<b>10</b>	<b>Нераспоређена добит – укупно (8+9)</b>	<b>137.503</b>	<b>117.983</b>	<b>117</b>
11	Губитак ранијих година	0	2.222	0
12	Губитак текуће године	0	0	0
<b>13</b>	<b>Губитак (11+12)</b>	<b>0</b>	<b>2.222</b>	<b>0</b>
<b>14</b>	<b>Капитал – укупно (3+6+7+10-13)</b>	<b>338.263</b>	<b>318.159</b>	<b>106</b>

#### Напомена 12: Основни капитал (АОП 102)

У сљедећој табели је презентована власничка структура основног капитала:

Ред. број	Власник	Број акција	% учешће у основном капиталу
1	Општина Невесиње	126049	64,998505
2	ПРЕФ А.Д. Бања Лука	19393	10.000206
3	Фонд за реституцију	9696	4,999845
4	Мали акционари	38788	20,001454
	<b>УКУПНО</b>	<b>193926</b>	<b>100,000000</b>

Власничка структура основног капитала одговара стању исказаном у Статуту Друштва, Рјешењу о регистрацији, као и стању у Извјештају Централног регистра Хартија од вриједности а.д. Бања Лука, на дан 04.09.2023. године. Од тог дана до 31. децембра 2023. године, нису евидентиране промјене у власничкој структуре основног капитала Друштва.

**Напомена 13: Нераспоређена добит (АОП 124)**

Нераспоређена добит у износу 137.503 КМ, односи се на:

- нераспоређену добит ранијих година, 117.503 КМ
- нераспоређену добит текуће године, 20.099 КМ

На основу Одлуке Скупштине акционара, бр. СА-182-9/23, од 11.9.2023. године, дио добити из ранијих година, у износу 2.222 КМ, распоређен је за покриће губитка ранијих година.

**Напомена 14: Краткорочне обавезе (АОП 147)**

Ред. број	Опис	Износ у КМ		Индекс 2/3
		31.12.2023.	31.12.2022.	
	1	2	3	4
1	Краткорочне финансијске обавезе	0	0	0
2	Обавезе из пословања	8.751	7.974	110
3	Обавезе за плате и накнаде плате	46.180	38.319	121
4	Остале обавезе	600	0	0
5	Обавезе за порез на додату вриједност	6.914	6.765	102
6	Обавезе за остале порезе, доприн.и друге дажбине	768	3.673	21
7	Обавезе за порез на добитак	975	2.636	37
8	Краткорочна разграничења	61.848	52.622	118
9	Краткорочна резервисања	0	0	0
	<b>Укупно</b>	<b>126.036</b>	<b>111.989</b>	<b>113</b>

**Напомена 15: Добављачи у земљи (АОП 158)**

У Билансу стања, на дан 31.12.2023. године, исказане су обавезе према добављачима у земљи у износу 8.751 КМ. Наведени износ се, у цјелисти, односи на обавезе према добављачима из Републике Српске.

Највећи дио салда добављача је усаглашен путем обрасца ИОС, са стањем на дан 31.12.2023. године.

У сљедећој табели, презентовани су подаци о промету и салду пет добављача:

Ред. број	Шифра	Назив добављача	Промет		Салдо
			Дугује	Потражује	
1	0014	„График штампарија“ Невесиње	1.647	2.239	592
2	0066	„New Nets“ д.о.о. Невесиње	496	908	412
3	0127	„Херцеговина - ауто“ д.о.о. Невесиње	6.512	7.135	623
4	0791	ЗТР „МЕДИАКОМП“ Невесиње	0	173	173
5	1002	„Нестро петрол“ а.д.	40.007	44.073	4.066
		<b>Укупно</b>	<b>48.622</b>	<b>54.528</b>	<b>5.866</b>

Обавезе према добављачима наведеним у овој табели износе 5.866 КМ, што представља 67,03% укупних обавеза према добављачима исказаним у Билансу стања, на дан 31.12.2023. године.

**Напомена 16: Обавезе за плате и накнаде плате (АОП 162)**

Обавезе за бруто плате и накнаде плате, у износу 46.180 КМ, признате су по основу обрачунатих бруто плате за децембар 2023. године, и то:

- нето плате,	30.064 КМ,	исплаћено: 4.1.2024. године
- накнада за топли оброк,	688 КМ,	исплаћено: 11.1.2024. године
- порез на плате,	1.566 КМ,	исплаћено: 6.2.2024. године
- доприноси на плате,	13.862 КМ,	исплаћено: 23.1.2024. године

**Напомена 17: Остале обавезе (АОП 163)**

Остале обавезе, у износу 600 КМ, односе се на обавезе према члановима Надзорног одбора.

**Напомена 18: Порез на додату вриједност (АОП 164)**

Обавезе за порез на додату вриједност, у износу 6.914 КМ, представљају разлику између излазног и улазног ПДВ-а исказану на ПДВ пријави за децембар 2023. године. Наведена обавеза је измирина 05.01.2024. године.

**Напомена 19: Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине (АОП 165)**

На овој билансној позицији исказан је износ 768 КМ. Наведени износ евидентиран је по основу: накнада за коришћење шума, доприноса за инвалиде, противпожарну заштиту, обавеза за порезе и доприносе на исплате физичким лицима ван радног односа, и доприноса за солидарност.

**Напомена 20: Обавезе за порез на добит (АОП 166)**

На овој билансној позицији је исказан износ 975 КМ. Наведени износ је евидентиран на основу обавеза по основу пореза на добит исказану у Билансу успјеха за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године.

**Напомена 21: Краткорочна разграничења (АОП 167)**

На овој билансној позицији је исказан износ 61.848 КМ. Наведени износ је евидентиран на конту 493 – Одложени приходи, на основу донације контејнера за одлагање смећа.

У складу с МРС 20 – Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи, у извјештајном периоду, дио одложених прихода у износу 16.103 КМ (тј. износ обрачунате амортизације на опрему – контејнере за одлагање смећа, за 2023. годину) је књижен у корист осталих пословних прихода.

**НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС УСПЈЕХА****ПРИХОДИ**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	2	3	4	
1	Пословни приходи	695.298	595.946	117
2	Финансијски приходи	0	0	0
3	Остали приходи	27.306	0	0
4	Приходи по основу промјене рачунов. политика .	17.133	4.370	392
	<b>Приходи – укупно</b>	<b>739.737</b>	<b>600.316</b>	<b>123</b>

**Напомена 22: Пословни приходи (АОП 201)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс 2/3
		2023.	2022.	
1	2	3	4	
1	Приходи од продаје робе пов. правним лицима	0	0	0
2	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	0	0	0
3	Приходи од продаје робе на ино. тржишту	0	0	0
4	<b>Приход од продаје робе - укупно (1 до 3)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
5	Приходи од пружених услуга пов. прав. лицима	0	0	0
6	Приходи од пружених услуга на дом. тржишту	648.817	516.540	126
7	Приходи од пружених услуга на ино. тржишту	0	0	0
8	<b>Прих. од пружених услуга – укупно (5 до 7)</b>	<b>648.817</b>	<b>516.540</b>	<b>126</b>
9	<b>Приходи од продаје - укупно (4+8)</b>	<b>648.817</b>	<b>516.540</b>	<b>126</b>
10	Повећање вриједности залиха учинака	0	0	0
11	Смањење вриједности залиха учинака	0	0	0
12	Остали пословни приходи	46.481	79.406	59
13	<b>Остали пословни приходи – укупно (10 до 12)</b>	<b>46.481</b>	<b>79.406</b>	<b>59</b>
14	<b>Пословни приходи – укупно (9 + 13)</b>	<b>695.298</b>	<b>595.946</b>	<b>117</b>

Приходи од пружених услуга на домаћем тржишту у износу 648.817 КМ, остварени су обављањем основне дјелатности Друштва, у периоду од 01.01.2023 до 31.12.2023. године.

Остали пословни приходи у износу од 46.481 КМ, признати су по основу:

- субвенција примљених од Општине Невесиње, 18.000 КМ
- обрачунате амортизације (параграф 12, MPC 20), 16.103 КМ
- рефундација исплаћених накнада за боловање, 5.178 КМ
- рефундација накнаде за рад приправника (Завод за запошљавање), 7.200 КМ

**РАСХОДИ**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	1	2	3	4
1	Пословни расходи	694.999	583.319	119
2	Финансијски расходи	8.738	0	0
3	Остали расходи	14.926	897	-
	<b>Расходи – укупно</b>	<b>718.663</b>	<b>584.216</b>	<b>123</b>

**Напомена 23: Пословни расходи (АОП 219)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	1	2	3	4
1	Набавна вриједност продате робе	0	0	
2	Трошкови материјала	13.250	9.990	133
3	Трошкови горива и енергије	54.916	42.747	128
4	Трошкови плата, накн. плата и ост. лич. примања	577.609	465.732	124
5	Трошкови производних услуга	20.851	22.542	92
6	Трошкови амортизације и резервисања	13.979	31.988	44
7	Нематеријални трошкови без пореза и доприноса	12.668	8.988	141
8	Трошкови пореза	1.149	985	116
9	Трошкови доприноса	577	347	166
	<b>Укупно</b>	<b>694.999</b>	<b>583.319</b>	<b>119</b>

**Напомена 24: Трошкови материјала (АОП 221)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	1	2	3	4
1	Трошкови материјала	9.099	6.912	132
2	Трошкови осталог (режијског) материјала	4.151	3.078	135
	<b>Укупно</b>	<b>13.250</b>	<b>9.990</b>	<b>133</b>

**Напомена 25: Трошкови горива и енергије (АОП 222)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	1	2	3	4
1	Трошкови горива и мазива	50.047	37.955	132
2	Трошкови електричне енергије	4.014	4.088	102
3	Трошкови воде	855	704	121
	<b>Укупно</b>	<b>54.916</b>	<b>42.747</b>	<b>128</b>

**Напомена 26: Трошкови плата, накнада плата и остали лични расходи (АОП 223)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	2	3	4	
1	Трошкови бруто плата и бруто накнада плата	527.707	426.455	124
2	Остали лични расходи	49.902	39.277	127
	<b>Укупно</b>	<b>577.609</b>	<b>465.732</b>	<b>124</b>

Остали лични расходи, у износу 49.902 КМ, евидентирани су по основу:

- трошкови бруто накнада члановима ЈО, 3.020 КМ
- трошкови топлог оброка 31.765 КМ
- отпремнине, 4.200 КМ
- трошкова превоза на посао и са посла, 6.832 КМ
- помоћи запосленим, 1.969 КМ
- остале накнаде трошкова 2.116 КМ

**Напомена 27: Трошкови производних услуга (АОП 226)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	2	3	4	
1	Трошкови услуга одржавања	15.741	15.607	101
2	Трошкови превоза	67	450	15
3	Трошкови ПТГ услуга	3.257	4.063	80
4	Трошкови рекламе и пропаганде	478	824	58
5	Трошкови заштите на раду	1.200	0	0
6	Трошкови осталих непроизводних услуга	108	1.598	7
	<b>Укупно</b>	<b>20.851</b>	<b>22.542</b>	<b>92</b>

**Напомена 28: Трошкови амортизације и резервисања (АОП 227)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	2	3	4	
1	Трошкови амортизације	13.979	31.988	44
2	Трошкови резервисања	0	0	0
	<b>Укупно</b>	<b>13.979</b>	<b>31.988</b>	<b>44</b>

Амортизација грађевинских објеката постројења и опреме, и осталих основних средстава обрачунава се примјеном пропорционалног метода по стопама утврђеним на основу процијењеног вијека трајања основних средстава, а у складу с MPC 16.

**Напомена 29: Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) (АОП 234)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2022.	2021.	
1	2	3	4	
1	Трошкови непроизводних услуга	7.515	4.938	152
2	Трошкови репрезентације	395	670	59
3	Трошкови премије осигурања	506	532	95
4	Трошкови платног промета	1.594	1.554	103
5	Трошкови чланарина	180	361	50
6	Остали нематеријални трошкови	2.478	933	266
<b>Укупно</b>		<b>12.668</b>	<b>8.988</b>	<b>141</b>

**Напомена 30: Трошкови пореза и доприноса (АОП 235+236)**

Ред. број	Опис	Јануар - децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	Трошкови пореза	1.149	985	117
2	Трошкови доприноса	577	347	166
<b>Укупно</b>		<b>1.726</b>	<b>1.332</b>	<b>130</b>

**Напомена 31: Финансијски расходи (АОП 244)**

У Билансу успјеха за период од 1.1.2023. до 31.12.2023. године, исказани су финансијски расходи у износу 8.738 КМ. Наведени износ је признат по основу затезних камата.

**Напомена 32: Остали расходи (АОП 261)**

Ред. број	Опис	Јануар-децембар		Индекс (2:3)
		2023.	2022.	
1	2	3	4	
1	Губици по основу продаје и расходовања нематеријалних улагања, некретнина и опреме	0	0	0
2	Мањкови изузимајући мањкове залиха учинака	0	0	0
3	Расходи по основу испр. вријед. и отписа потраж.	0	0	0
4	Расходи по основу расход. залиха и остали расходи	0	0	0
5	Остали расходи и губици	14.926	897	-
<b>Укупно</b>		<b>14.926</b>	<b>897</b>	<b>-</b>

Остале расходе и губитке, у износу 14.926 КМ, чине:

- расходи по основу отписа потраживања, 6.838 КМ
- издаци за хуманитарне и културне сврхе, 1.400 КМ
- остали непоменути расходи, 6.688 КМ

**Напомена 33: Финансијски резултат**

<b>Опис</b>	<b>Износ у КМ</b>		<b>Индекс (2:3)</b>
	<b>2023.</b>	<b>2022.</b>	
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
Пословни приходи	695.298	595.946	117
Пословни расходи	694.999	583.319	119
Пословни добитак	299	12.627	-
Губитак по основу финансијских прихода и расхода	8.738	0	0
Добитак редовне активности	0	12.627	0
Губитак редовне активности	8.439	0	0
Остали приходи и добици	27.306	0	
Остали расходи и губици	14.926	897	-
Добитак по основу осталих прихода и расхода	12.380	0	0
Губитак по основу осталих прихода и расхода	0	897	0
Приходи по основу промјене у рачуноводственим политикама и исправке грешке из ранијих година	17.133	4.370	392
Укупни приходи	739.737	600.316	123
Укупни расходи	718.663	584.216	123
Финансијски резултат – добитак	21.074	16.100	131
Финансијски резултат – губитак	0	0	0
Порески расходи периода	975	2.225	44
<b>Укупан нето добитак</b>	<b>20.099</b>	<b>13.875</b>	<b>145</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГТОВИНЕ****Напомена 34: Прилив готовине из пословне активности (АОП 501)**

У извјештајном периоду остварен је прилив готовине из пословне активности у износу 716.156 КМ, а највећим дијелом (660.027 КМ или 92,16%) се односи на прилив по основу наплате потраживања од купца. Прилив готовине по том основу је већи за 27,78% у односу на 2022. годину. Повећање прилива готовине по основу наплате потраживања од купца резултат је повећање прихода од пружања услуга, у 2023. години у односу на 2022. годину, за 25,61%.

**Напомена 35: Одлив готовине из пословних активности (АОП 506)**

Одлив готовине из пословних активности, у извјештајном периоду, износи 789.122 КМ и већи је за 39,92% у односу на претходну годину. Највеће учешће у укупном одливу готовине из пословних активности има одлив по основу зарада и накнада зарада. Одлив готовине по том основу износи 555.334 КМ или 70,37% укупног одлива готовине из пословних активности у 2023. години.

**Напомена 36: Прилив готовине из активности инвестирања (АОП 515)**

У периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године, остварен је прилив готовине из активности инвестирања у износу 5.200 КМ, а евидентиран је по основу продаје моторног возила.

**Напомена 37: Одлив готовине из активности инвестирања (АОП 531)**

У Извештају о токовима готовине није исказан одлив готовине из активности инвестирања у току 2023. године.

**Напомена 38: Прилив и одлив готовине из активности финансирања (АОП 544 / АОП 551)**

У периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године, није евидентиран прилив, као ни одлив готовине по основу активности финансирања.

У извештајном периоду, евидентиран је сљедећи нето прилив, односно нето одлив готовине:

Ред. број	Опис	Износ у КМ
1.	Нето одлив готовине из пословних активности	72.966
2.	Нето прилив готовине из активности инвестирања	5.200
3.	Нето прилив/одлив готовине из активности финансирања	0
4.	<b>Нето одлив готовине</b>	<b>67.766</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ****Напомена 39: Повећање капитала**

Повећање капитала за 20.104 КМ односи се на нето добит исказану у Билансу успјеха за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године (20.099 КМ) и остале промјене (повећање) (4 КМ).

**Напомена 40: Смањење капитала**

У извештајном периоду није евидентирано смањење капитала.

**ОСТАЛЕ НАПОМЕНЕ****Напомена 41: Ванредни догађаји**

У 2023. години, у пословању Друштва није било ванредних догађаја.

**Напомена 42: Накнадни догађаји**

У временском периоду од 31.12.2023. године, до момента израде финансијских извештаја за ту годину, није било догађаја који би могли утицати на финансијске извештаје.

Невесиње, 27.02.2024.

